

Katedra trestního práva

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Lenky Konrádové „Odklony v trestním řízení“

Předložená rigorózní práce obsahuje 83 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, šesti kapitol a závěru. Okruh použité literatury je poměrně obsáhlý a je přiměřený zvolenému tématu práce. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Po formální stránce splňuje předložená rigorózní práce všechny požadavky na ni kladené.

Autorka si za téma své rigorózní práce zvolila problematiku sice tradiční, avšak současně dosti složitou a obtížnou, která je stálým tématem odborných diskusí.

Po stručném úvodu, ve kterém autorka nastiňuje cíl své práce, podává dále výklad institutu odklonu v trestním řízení a zabývá se jeho znaky a funkcí v trestním procesu. S autorkou třeba souhlasit v tom, že názory na vlastní pojem odklonu nejsou v literatuře zcela jednotné, s čímž pak souvisí i otázka, které instituty mezi formy odklonu vlastně zařadit. Názor autorky, že institut trestního příkazu má v tomto ohledu přinejmenším specifické postavení, je zcela důvodný. Odůvodnění odklonů z hlediska trestněpolitického, které autorka uvádí, je zajisté správné. Nelze se však vyhnout dojmu, že nemalou roli zde hraje i snaha po odbřemenění justice od řešení bagatelní kriminality.

V navazujících kapitolách své práce pak autorka podrobně analyzuje jednotlivé instituty, řazené mezi odklony, a to podmíněné zastavení trestního stíhání, narovnání, podmíněné odložení podání návrhu na potrestání, odstoupení od trestního stíhání a rovněž i trestní příkaz. Autorka zde čerpá nejen ze zpracované literatury, ale v hojné míře i z judikatury. Zvláště kladně třeba hodnotit, že autorka se koncentruje na otázky, které jsou v literatuře nebo v justiční praxi sporné, anebo z jiných důvodů činí interpretační nebo aplikační potíže, přičemž v některých případech je dokumentuje na konkrétních kauzách. K těmto otázkám pak vyslovuje svůj vlastní názor, který je vesměs dostatečně podpořen právními i věcnými argumenty. To se týká například vztahu podmíněného zastavení trestního stíhání a narovnání, formy a obsahu „doznání“ obviněného, užití některých forem odklonů v řízení před soudem odvolacím, možnost aplikace odklonů v případech nezpůsobení škody, vztahu podmíněného zastavení trestního stíhání a podmíněného odložení podání návrhu na potrestání, vztahu doznání mladistvého a jeho „připravenosti nést odpovědnost za spáchaný čin“ aj. Zajímavé je srovnání institutu trestního příkazu v úpravě české a slovenské.

Lze jen litovat, že v závěru své práce autorka neshrnula své hodnocení jednotlivých forem odklonů a z něj plynoucí kritické postřehy, návrhy na řešení sporných otázek a případně i náměty de lege ferenda.

Celkově lze předloženou rigorózní práci hodnotit jako zdařilou. Autorka prokázala velmi dobrou znalost zkoumané problematiky a jejích širších souvislostí, včetně problémů, které se objevují v justiční praxi. Kladem je, že se většinou neomezila na pouhý popis jednotlivých institutů de lege lata, ale nevyhýbá se ani zasvěceným hodnotícím soudům, často kritickým, přičemž současně hledá způsoby řešení sporných otázek. Autorka prokázala schopnost samostatné odborné a tvůrčí práce. Po formální i po obsahové stránce je předložená práce způsobilým podkladem pro obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by autorka mohla vyjádřit svůj názor k otázce, jakým způsobem obviněný, jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, může prokázat, že se ve zkušební době osvědčil a že tedy nastaly účinky zastavení trestního stíhání (§ 308 odst. 3 tr. řádu), pakliže účinky osvědčení nastaly v důsledku zákonné fikce ve smyslu § 308 odst. 2 tr. řádu.

Doporučuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšné rigorózní zkoušce byl Mgr. Lence Konrádové udělen titul doktora práv.

V Praze dne 20.11.2007

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent